

GAZETA

TRANSILVANIEI.

Gazeta este de 6 ori: Mercur, ea si Dumineca, saptamana, candu ncedu ajutoarele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 pe 1/4 3 fl. 3. Tieri externe 16 fl. v. a. pe un anu seu albini mon. sunatoria.

Brasiovu 26/14 Decembre 1866.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

MONARHIA AUSTRIACA.
Transilvania.

Splire între legile Ungariei.

(Urmare.)

IV nu coprinde in 15 §§-i msi multu decat felu de regulamentu provisoriu alu ambre case si prevede altele mai bune, care voru se compune in viitoru. Aici insemnar mai atata, ca legislativele ungarene nici n'au regulamentu de domne-ajuta. p/se observa mai multe asupra casei maghiara, carea este compusa intr'unu modu forte aru, precum adica nu mai este alt'a in tota prop'a, adeverata representanta a feudalismului si a privilegiului, dela care nici unu felu de dorinta nationala nu pote spera vreunu rezultatu imbucuratoru.

Art. V compusu din 57 §§-i este o noua lege electorala, unu vestmentu vechiu carpitu cu petece noua, feudalismulu intregitu cu cateva elemente democratice. Dupa acea lege adica la tota multimea cea mare a boieriloru de orice clasa din totu coprinsulu tierii, bogatu seu saracu, grafu seu vacariu, numai diploma se aiba, se pastreza dreptulu de alegere in tota privintia; era dintre poporu se primescu pe la orasie cei cu casa de 300 fl. m. c. seu cu venitu siguru de 100 fl., era la sate pana la cei cu 1/4 mosiora (cam 8 jugere), apoi toti mesterii negutiatorii, fabricantii independenti, doctorii, chirurgii, avocatii, inginerii, artistii, profesorii, membrii academie maghiare, apotecarii, preotii, capelanii, notarii, invetiatorii scoleloru elementare (§ 2). Scopulu acestui § a fostu a pastra clasei aristocratice si totuodata elementulu maghiaru pre catu numai se pote precumpanirea in colegiile electorale, prin urmare si in dieta si asié mai departe. Nebuni voru fi ei pentru ca se suferu schimbarea acestui §?

Toti cati au ajunsu la etate de 20 ani si nu stau sub tutoratu sunt alegatori si oricati sunt de 24 ani potu fi alesi (§ 3). Cu acésta determinatiune a legii partit'a revolutionaria isi ajunsesu scopulu de a baga in dieta catu se pote mai multi juni dedati a sverli cu seurea 'n luna. Fara acea lege Kossuth si intrég'a se partita nici ohiaru cu 1848 nu era se'si ajunga scopurile sale de a re'noi resboialu civilu si rebeliunea de sub Leopoldu I., Iosifu I., Carolu VI., de a desbina monarchia in doua, a sfasié sanctiunea pragmaticea, a destrona pe regele si a ecsila pe dinastia intréga.

Totu acelu § 3 din art. V impune candidatiloru sciintia limbii maghiare ca o conditione absoluta fara care nu potu fi alesi. Scopulu si urmarile acestei determinatiuni sunt prea invederate. Fiacare candidat este indatoratu órecicum a depune ecsamenu din limb'a maghiara, prin urmare ori cate alte capacitati eminente s'aru mai afla in tiéra, cunoscatóre totuodata de eos. de limbile latin'a, german'a, croatic'a seu romanesc'a etc. in diet'a Ungariei nu potu avé locu. Tiesetur'a acelu § este atatu de maierna, in catu tienendute de liter'a lui, ai drepulu a scóte din dieta pre toti oati n'aru cósce limb'a maghiara atatu de bine, in catu pote lua parte activa la tóte lucrurile ei. De tmintrea acelu § este numai o repetitiune a ioru legi de mai nainte, precum vomu vedé ai la vale. Aici constatamu numai atata, ca mb'a legislatiunii in Ungaria este numai ea maghiara, candu diu contra in Transilvania sunt trei.

§ 5 defige numerulu deputatiloru alesi din Ungaria cu Banatulu, Croati'a, Slavonia si rania 377.
ransilvania singura 69 + 4: 71.

Sum'a: 448.

Impartiéla acestui numeru de deputati dupa tienuturi combinata cu grupele nationale asiédiate in diferite parti ale numiteloru tierii precum si cu censulu si cu privilegiulu nobilitaru este érasu forte interesanta; ea asigura elementulu maghiaru maiortatea pentru toti vecii. Asié de ecs. preste 1 milionu locuitori croati din Croati'a si din granitia croatica aru tramite numai 26, slavonii seu serbii in casulu celu mai bunu vreo 24, romanii din Ungaria celu multu 25, era 1 1/2 milionu slavaci 30; era din Transilvania pe langa legea electorala din 1848 romanii ori catu se se sbuciume, nici in 50 de ani nu aru scóte mai multi ca érasu 24, era sasii vreo 20, candu din contra 300 mii secui sunt totudeauna siguri de 20 deputati esiti din scaunele si orasiele loru. Se punemu ocea ce nu voimu a crede, cumca nationalitatile nemaghiare ar' fi in stare se aléga pentru fiacare periodu de legislatiune cate 150 nemaghiari, totu nationalisti si patrioti buni, era nu renegati; se mai presupunemu unu lucru si mai pucinu de crediutu, ca acei 150 deputati nemaghiari ar' lucra totudeauna in cointielegere si armonia deplina: ei bine, si ce ar' castiga ei cu acéstea tóte? Nimicu, pentruca maiortatea maghiara de aprópe 300 deputati ar remané aceea ce este si astadi, maiortate maghiara, prin care fractionile nu voru sparge nici odata ou protestele loru, care si de altmintrea sunt ori si unde in lume numai probe de slabitiune.

Éca un'a din causela principale, pentru cara Croati'a si Slavonia dechiarara si in adres'a loru cea mai noua — si acum a patr'a óre dela 1848 incóce, ca sunt prea determinate a remané acasa la foculariulu loru, a'si griji de autonomi'a mosiei proprie, a'si vorbi si scrie limb'a nationala in diet'a propria. Croatii inca au o multime de connationali de ai loru slavi in Ungaria propria, ei inse nu voiescu a'si sacrificia si da din mana acea ce au pe o sperantia nespusu de problematica, cumca voru castiga altu ceva mai bunu in alta tiéra unde se afla fratii loru; ei vedu bine, ca in Ungaria nu este nici cá in Itali'a si nici cá in Romania'a, de aceea ei pe frumóséle frase despre egalitatea de drepturi nu dau nimicu, ci punu mai virtosu in cumpana desele omoruri si batalii sangeróse cate se intempla in Ungaria pe la inceputulu fiacarui periodu legislativu mai aleu in colegiile electorale amestecate si mai totudeauna pentruca nationalitatea genetica se identifica cu dreptulu reprezentativu, cu alte cuvinte: in Ungaria prim'a conditione a candidatiloru nu este capacitatea intielesuala si morala, oi este nationalitatea, era alegatoriloru nu li se spargu capetele si frangu manile ca la nisce patrioti buni seu rei, oi cá la fiii cutarei natiuni.

Se mai reflectamu si aici pe unu momentu la cas'a magnatiloru amplificata cu vreo 190 regalisti ardelenii partea cea mai mare boieri mari maghiari? E de prisosu, pentruca spiritulu ce domnesce in acea casa e cunoscutu la tóte popórale monarchiei. Cu tóte acéstea „minoritatea ardeléna impunetóre moralicesce“ sémena a crede, ca ea s'ar afla in posesiunea trimbitalor, prin alu caroru sunetu s'au ruinatu murii Jerichonului.

§ 40 opresce strinsu portarea de arme cu ocaziunea alegeriloru. Prea bine; atatu numai, ca in cercurile pe unde sunt si romanii pana acum s'au oulesu dela acestia pana si betiele cu care au datin'a de a se apara de cani, candu din contra altora nu le-au lipsitu arme si de focu si de tocatu in capu, prin care apoi cu ocaziunea alegeriloru din an. 1861 si 1865/6 s'au omoritu vreo 16 romani si preste 100 s'au schilavitu (Vedi protocólele de cercetare, actele dietale si foile publice). Inse ce pesa unionistiloru de asemenea glume góse; bine ca au

mai remasu destui alegatori romani cu viétia si cu ósele nesfarmate. Preste acésta „mojicii de valachi“ aru trebui se scia, ca asemenea brutalitati nu se mai chiama asié, ci ele se chiama o gimnastica demna de natiunile eroice, era déca valachiloru nu le place asemenea ecsercitiu nobilu a'lu puteriloru, éca usi'a si port'a, ducase in tiér'a loru *). (Va urmá).

Scrupulositati.

„Odata pentru totdeun'a“ a potutu dice D. Baritiu in Nr. 94 alu „Gazetei“ numai pentru sene, era noue estorlalti omunouli, cari mai avemu de disu cate ceva contrariiloru de parere, onorabil'a Redactiune, nu ne va inchide colónele fóiei sale, mai vertosu dupace intr'unu Nr. tr. invitase pe toti, cati posedu darulu, d'asi esprime cugetele si parerile in scrisu, a contribuí la lamurirea opiniunii publice in cestiunea ce se discuta. Déca e vorb'a de „certele“ si atacurile personale, apoi ar fi diu timpulu se se termineze odata, ca si publiculu s'au saturatu acum de ele, si se fimu mai obiectivi, pre cum se siede ómeniloru intiepleti *).

Dela „ordinea dilei“ nu se face prin acést'a nici o abatere; ca-ci care alta intrebare e de trebuintia a se deslegá mai curendu, decatu aceea, ca cine are mai dreptu, cine vrea mai multu bine patriei acésteia parasite si natiunii romane, care dintre barbatii actiunii au nemeritu mai bine voi'a natiunii nóstre? Aceia, cari nu perdu nici candu din vedere protestele natiunii si dreptele ei pretensiuni, sunt in contra „uniunii cu legile dia 48“ si nu voru a merge la Pest'a, spre a recunosce prin acést'a „competintia dietei Ungariei de a decide asupra dreptului de statu si a se amestecá in autonomi'a Transilvaniei?“ seu aceia, cari nu vedu astadi alta cale mai mantuitória si mai legala pentru romani, decatu: a merge la Pest'a? Ca-ci abstragundu dela personalitati, unde nici nu trebuea intinsu lucru, paremise acést'a e simburele cestiunii, apoi asia ni o spune acum si „Telegrafulu“ in mai multi Nri din urma.

Dela „deslegarea limbii Telegrafului“ in cóce „Olteanulu“, seu adica Domnulu (saget.) fú celu d'antaiu, carele, in Nr. aceluasiu 90 a. c. a desvelitu mai binisioru faci'a „Telegrafistiloru“ si apoi s'a apuocatu a face elu insusi parte pe calea Pestei. A fostu acést'a unu felu de

„Veniti fetiori dupa mine
Se ve 'nvetiu a traf bine!“

Mai multu; Domni'a sa promite a „respinge“ cu „umerii sei erculei“ tóte „scrupulositati ce au obvenitu si voru mai obveni in contra acelei mergeri“.

Ce mai vreti dara? Éta barbatulu doririloru, éta oracululu celu mare; dati se'lu intrebamu numai, si densulu dintr'o singura aiop-tare va alungá tóte indoelile nóstre si ne va inarmá pe toti cu pavez'a convingerii. Acea, ca elu nu s'au pusu numele celu adeveratu, cá se'lu mai scimu si cine e? nu insemnésa ca ar fi o fiintia fricósa, ca i-ar mai placé a vorbi din tufa, ca — de dreptu ce scia ca are — s'ar síf de faci'a natiunii, nu; ci totulu vine dela frumós'a modesti'a ce'lu ornéza si, cum bine sciti, quia nomina sunt odiosa. Dar' cu tóte aste, fiti siguri, Domni'a sa isi va tiené parol'a, ca nu pré e unu omu schimbatiosu.

Nu vei luá deci in nume de reu, Dle Ol-

*) In diet'a trans. dela 1792 au fostu 220 regalisti, in dietele urmatóre pana la 1848 regalisti n'au fostu nici odata mai pucini de 190.

*) In Gazeta nu se afla personalitati, decatu totu obiectivitati, apoi ce se faci ómeniloru, cari nu sciu esi din personalitati, cá cum o persóna ar fi o natiune? La ordine domniloru, dar' la ordinea causei. — R.

tene, deca inca si unu omuletii cá mine vine a profitá de bunatatea Dtale, si din cea mai de josu stare a sa de tieranu simplu indresnesce a indreptá la inaltimea pozitiei in care te affi cateva cuvinte de mare indoiéla despre corectiunea fapteloru ce tindu a maná natiunea romana la Pest'a.

Te vei mirá, ca chiaru articululu Dtale din Nr. 90 a. c. alu „Tel. Rom.“ a avutu efectulu contrariu dela ce ai ganditu si a facutu a se nasce multe „scrupulositati“ in contra „mergerii“ Dvóstra si a deputatiloru romani ardeleni la Pest'a.

Ne avendu a face aici cu gramatic'a, se trecemu cu vederea esprimatiunea Dtale dela inceputulu acelu articulu: „Se deschise numai diet'a Ardélului“, cu tóte ca nu pré suna a „Amtssprache“, si se ne vedemu de lucrulu propusu, asia e?

In acelu stralucitu articulu aparí a pune deosebitu pondu pe „contradicerile Gaz. Trans.“ si ale unoru barbati ai nostri prin vorbe si fapte. E adeveratu, ca o-lu mai mare pecatu alu celoru mai multi barbati conducatori ai nostri este pré dés'a siovaire, nestatornici'a, alunecarea in contradiceri grele. Decatu, ce cugeti, óre Dta, óre Tel. Rom. sunteti soutiti de acelu pecatu? Si de cumva preste asteptare ati crede acést'a, apoi nu v'ati superá, candu neamu luá indresnéci'a in vr'anu Nr. viit., a pune acele contradiceri cu negru pe albu in faci'a publicului? Ce dici Dle Oltene, n'ar fi óre si ast'a unu „scrupulu demnu de „respinsu“?

Fiinduca trebue a ne tiené de obiectu, pentru acum se vorbimu numai de mergerea la Pest'a, scopulu articululu Dtale mentionatu.

Cá se nu me ducu la isvóre neplacute Dtale, éta-ti punu inainte numai dóne invetiaturi tare frumóse din Tel. Rom. Nr. 87 a. c. Acolo intr'o corespundintia din Sibiu, 2 Nov. se dice: „Ori si ce lucru pre lume, deca e se tréca in proprietatea mai multor'a, trebue se se faca cu consimtiementulu acelor'a ce au se'lu faca“, si mai la vale: „Candú emite cineva o ideia in publicu se cugete si la urmarile ce se le aiba ide'a sa; pentruca a trambitia ceva pe acól incolo, fara de a cugetá la putinti'a séu la neputinti'a realizarii, e mai multu decatu rabulisteria“

Omenii Telegrafului“ ar trebú se nu pérda in procederile lorú nici candu din vederea aceste invetiaturi scrise, dar' inca neurmata de ei si la ce? candu ele sunt dise numai pentru „ómenii Gazetei“?! Asia se pare, ca le ai fi nitatu si Dta Dle Oltene, candu ai mersu si ai chiamatu si pe altii la Pest'a.

In puterea invetiaturii de mai susu, veti fi vrendu fara indoiéla cá fapt'a reprezentarii proprie in diet'a Ungariei „se tréca in proprietatea“ natiunei romane si spre a se puté ast'a, ar trebú s'o faceti „cu consimtiementulu“, natiunei.

Te iutrebu acum Dle Oltene pe Dta si pe toti cati au aperatu pana acum in Telegrafu parerea Dtale, ca capatatati Dvóstra „consimtiementulu“ natiunei pentru mergerea la Pest'a? Unde, candu si cum vi s'a descoperitu acelu „consimtiementu“? Déca nu'lu aveti, apoi pentruce spuneti si faceti atate in numele natiunei? si deca n'aveti astemp-ru, nu ve mai ia loculu acasa, de ce nu lucrati fiacarele pentru sine si ai sei, in numele seu si la ai lui numai? ca dieu nu s'ar superá nimeni la acést'a! Cate oi retacoite si trecute cu totul in turmele straine n'are natiunea romana de cativa seculi incóce si pentru aceea n'a mai peritu! Bine e asia, Dle Oltene, a face pe natiune fara consimtiementulu ei? si cum se are asta mai deaprópe cu conlúit'a Dtale, carele n'ai venatu nici candu nici dirigatorii inalte, nici ranguri, noi orduri, nimio'a pentru Dta; ci totu ce ai facutu si faci e pentru natiune, incatu astadi poti dice cu man'a pe consciintia: „Dómne multiamescu-ti, ca nu-su cá altii!“

E dar' fara de indoiéla, ca la tóte cele de mai susu ve lipsesce cu totul „consimtiementulu“ natiunei si, vedi, tocma de aceea erá de neaperata trebuintia, cá in restempulu dela desfiintierea dietei Sibiiane pana la deschiderea dietei ungurene se se fi convocatu si adunatu macaru odata congressulu natiunalu, spre a se svatú, ce e de facutu in asemenea impregiurari grave? Asia nu erá apoi nici o „cersitoria“; si deca congressulu affá cu cale se ié si romanii ardeleni parte la diet'a Ungariei, puteati adi merge sanetosi cu totii acolo, ducandu cu alu Dvóstra si consimtiementulu natiunei, — ér' de ho-

tariá contrariulu, faceati éراسi fiacarele precu-ve taiá capulu si ve tragea inim'a. Destulu, oa natiunea scapá atunci de hatiairea cea imbatatóre de adi, certele urite, in care v'ati incuréatu acum, atunci se incungiurau si in loculu lorú ar domni intre noi de bunasama, cá si mai nainte, contielegerea solidaria, fratiéasca. Cum ve puteti Dvóstra intipú dela Telegrafu, o pasire solidara in cauzele natiionali fara de cointielegere; si cointielegerea cum vi o putete intipú fara premergerea unei adunari natiionale sub o forma óracare? In inversionatii Dvóstra articulu prin Telegrafu aveti bunatate a luá lucrulu ceva mai dela inceputu si nu totu numai dela pleniputinti'a lui Baítiiu et Ratiu, unu ce, care s'au trasu totu din netienerea congressului. Omenii in desperatiune, ca nu maimisca nimeni nimio'a, ca din contra se par' din adinsu a face imposibila tóta intielegerea natiionala, au voitu se incerce ceva macaru in óra a 11-a. Ce au gresitu ei? Dupa parerea mea atat'a numai, ca n'au prevediutu, cumca cei cari au pututu se impedece tienerea congressului, pe candu tóta natiunea 'lu doriá, isi voru pune ér' caru 'n petrii si voru nimici de bunasama si deputatiunea aceea, spre a se puté acum consolá cu cuvintele Olteanului Dlorú din Telegr. Nr. 90: sic? Congressu nu, deputatiunea belgradana „s'au eludatu“, „usurpationea acoloru doi asia numiti plenipotentiarí a facutu fiasco, éra dupa tóte aceste o actiune nóua solidara este pentru acum de nu imposibile, dara celu pucinu intardiata“, asia „nu remane alt'a decatu“ . . . la Pest'a! —

Éta deci, ca totu reulu datéza dela impedecarea congressului si dela nimioirea prin acést'a a contielegerii natiionale. Ca din care parte si cum s'a facutu acea impedecare? v'a fi sciendu si societatea Dvóstra Dle Oltene! Apoi dar' ce ne mai totu oantati acum de congressu!

Alt'a e bub'a. Eu unulu si multi cu cati am avutu ocaziune a vorbí in tréba ast'a ne esplicamu lucrulu asia: Aceia, cari s'au opusu convocarii congressului, au sciutu, precum sciimu astadi cu totii, ca natiunea la asia ocaziune ar fi remasu consecuenta protesteloru ei si ar fi fostu in contra mergerii deputatiloru ei la Pest'a. Fiindu inse ca ei, Ddieu i scia din ce cauza, au vrutu se mérga cu orice pretiu in diet'a Ungariei, asia le-au venitu mai bine a nu lasá se se adune congressulu, pentrucá se nu vina in pericolu d'a lucrá in contra concluseloru lui si a fi aratati apoi cu deg'tulu si de copii. Dar' asia le e lesne a dice acum, ca voi'a lorú e voi'a poporului. Cine póte se dica, ca nu e asia? si cari dicu, ticalosii, de unde sciu ei aceea? Au ei sunt natiunea? Unde le sunt conclusele congressului de dovada in contra? Totu e mai bine pana nu ti-su manile legate! Natiunea? Tineti-i numai bine gur'a astupata se nu resuffe macaru pana voru luá odata si lucrurile aste o facia mai órarita, ca ci deca in tr'aceea voru semti batendu altu ventu, e lesne a intórce mantau'a si a te inaieptá éراسi in fruntea trebiloru. Apoi despre oblierea celoru treoute: est modus in rebus, ómenii nostri sunt buni! Asia, ca, ce alta insemnéza adi, a fi barbatiu politicu?

Astu modu tienemu noi, ca siatu faoutu in sine socotél'a cei cari sunt pentru impartasirea nóstra la diet'a Ungariei si cari stau se duca si pe altii de gur'a camesii la Pest'a. Déca nu e asia, dlorú se ne convinga de contrariu si se nu se totu acatie de persóne in sperantia, ca dlorú sunt biue asigurati prin tufele de unde imprósoa.

Ati uitatu Dle Oltene cu toti ortacii dela Telegrafu si de adóu'a doct'ina politica a Dvóstre, candu indemnati mereu la Pest'a. Celu pucinu se vede, ca candu ati emisu acea ideia in publicu, n'ati cugetatu de locu la urmarile ce se le aiba ea si asia ati trambitiatu ceva p'aci incolo fara d'a cugetá la putinti'a séu la neputinti'a realizarii, prin armare ati facutu mai multu decatu o rabulisteria. Pentruca ve tienemu pe toti de ómenii multu mai luminati si mai petrundietori, decatu se puteti crede a face vr'o „isprava“ pentru romanii ardeleni in diet'a dela Pest'a, celu pucinu niciodata nu aceea pe care o dorescu acesti romani.

Suntemu a priori incredintiati cu totii, oa in acea dieta noi vomu remané pe totudeun'a in minoritate fórté mica. Dvóstra d'unu timpu incóce aveti totu cu legalitatea unguresca de lucru. Apoi nu e si aceea lucru fórté legalu si firescu, cá o dieta, unu parlamentu se'si statóresca conclusele sale numai prin maiortate si

rerile minoritaru se remana pareri? A poti atunci, a ti s'au facutu nedreptate, lepu ca acea dreptate nu e dupa lege, si rebue se fia toti supusi.

dara de-me Dle Oltene, oa „falang'a solidietei“ cugeti Dta formá facia cu colosulu Apoi in hiare, va ce atat'a catu nimio'a. cu David. Goliatu si va mai radimá adi natiunea romana pe viitoru ei.

Vedeti Dvóstra, ca lucrulu incepe a vi se aveti reu inca a incepu. Sórtea ce avú amendementulu Dvóstra vorbele natiune unguresca din aline'a in urma a adresei, nu pré dovedesce, ca ar fi petu noitotu atatu a merge in oricare d'ca. Éta, ca si Dvóstra sciti face fiascuri? Ér. dieu respalata pentru cutezarea ce ati avutu „Pest' Uoy“ j. Nr. seu 306 a. c. ve face rúte comentente dandu-ve la lume de ómeni, cri (afar de D. Gozsdú) nu sunteti inca in stá n'ci parú, ve face o ideia chiara despre „statu“. asi capu, asia caciula. Incai bine oa Deák atii v'au spusu verde, ca sub numele de unguresca se intielege acum si natiunomana. Pana un'a alta botezulu „Pest' Uoy“, frumosu nume ne-ati pu-u! Apoi, a la maná!

Unu altu motivu alu Dvóstra imo dice gerea la Pest'a e, ca acolo (dupa cugetun-nea „Onu“ in Telegr. Nr. 95) unde vom tinde noi, voturile nu se voru „numera“, ci voru cumpani, apoi cumpanitorulu nu e diet'a, ci e imperatulu. Ba se numera dieu acele cum se oade si nu se pré cumpanescu. Candu v'ati pazí tréba si se remanemu noi pre langa diet'a nóstra a Ardélului, aici chiaru si dupa constitiutiunea vechia voturile de multeori trebuiau se se cumpane si nu se se numere; inse in diet'a Ungariei asta nu e lege, asia dar' nici se va observá Apoi deca nescine si cauta dreptatea pe alte cali si nu pe ale legii nedrepte, Dvóstra diceti, oa e cersitoria.

Nu e suflare de romanu, care se nu cunosca, ca, dupa Ddieu si puterea nóstra de viétia, totulu ce avemu adi, datorimu Maiestatii Sale Imperatului nostru, si care se se indoiéscu pe unu minutu macaru de parintésc'a ingrigo ce va avé si in viitoru Maiestatea S'a pentru natiunea nóstra. Inse se nu uitamu, ca Maiestatea Sa va remané pe viitoru unu monarchu constitutiunalu si prin urmare nu va mai fi uniculu factoru alu puterii legiuitóre, si la casuri, candu in aducerea de legi alu doile factoru, diet'a, va fi de alta parere, nu póte nimeni prevedé cu sigurantia pentru tóte intemplantile reesitulú lucrului, ou atat'a mai pucinu unu „Onu“ de alu Telegrafului. In gratia Maiestatii Sale dá, avemu destula garantia pentru viitorulu nostru; dar' Dvóstra vreti, cá romani buni cá ómeni constitutiunali si cá unii cari uriti cu deosebire totu ce sémena a cersitoria, vreti a vede basatu dreptulu nostru in legile, in constitutiunea tierii. Apoi dar' dela: cum este acea constitutiune aterna totulu.

Éta dar', ca si in punctulu nenumararii si cumpanirii voturiloru in dieta ve radimati pe intemplantii órbe, in cari éراسi natiunea nu'si va puté inrede sórtea. Apoi aveti bunatate a recunosce, ca ve cam contradiceti inca de acum.

Totu pecatosulu de „Onu“ vine a pune capacu motiveloru Dvóstre de mergere cu franc'a descoperire, ca ve e totu atatu a aperá ori unde drepturile si autonomi'a Ardélului; in Ungari'a cu minoritate cá si in Transilvani'a cu maiortate, in Debreczin, in Vien'a, in Frankfurt, in Hongkong si ori unde pe rotundulu pamentulu Dvóstra trebe se invingeti. Argumentulu acést'a e mai greu de respinsu, cá tóte cate le aveti, pentruca cine se mai cuteze a se mesurá si in punctulu acést'a cu asia vitezi? Fericita natiune! cá mane o se te vedi adusa prin lupt'a lorú in diet'a Ungariei la culmea dorintieloru tale!

Standu cele de mai susu, scrupulositatile urméza apoi d'aci inainte cu carulu. Dle Oltene, uniunea Ardélului cu Ungari'a pe calea ce ati apucatu Dvóstra pre usioru se se faca, prin acést'a o se devina si Ardélulu tiera unguresca, asupra autonomiei lui, asupra dietei lui apoi — vecinic'a pomenire! Dupa norocós'a deslegare a causeroru comune imperiale prin Dvóstra ministeriulu ungurescu inca se va denumi si atunci de pe la Vien'a amu fi intiarcati. Frenelú administratiunei, dreptatii, cultului si invetiamentulu pentru noi toti se voru concentrá in mana unguresca; oa-te alte cou-

secintie amare ntru noi vor mai avé tóte aceste. e de prija a se mai irá, ele se potu numerá cu s'iantia aritmicala pe degete. Pentruca nu vinegá Dle Cene, ca elementulu maghiarú e inca ar de tare in lume, cá pentru gli' la care va se se avente cu repeditiunea saetului se' aiba trebuintia de aditamente nu nici liberalismulu maghiaru nu e inca asia erobatu, se' lu poti privi de scutu bunu pontra s'prematissarii. Apoi vei fi vedutu ca au disu mai adeunadi diariulu „Romanulu”, a romanii ardeleni n'au plecatu se' si caute s'ianu.

Vei di' bine, dar' tóte aste a le delaturá nu mai sta putea n'ost'ra, ele se voru realisá acum nemergendu noi la Pest'a. Póte ; inse atí de ce voiti a lipsí natiunea de agur'a ar ce far mai remané pentru cari viitóri' va generatiunea presenta de scus'a ce daioresce valorimeí barem prin — de nobis sine nobis?

Inca unu scrupulu si apoi gato. Prin aplicarea dualismulu inventatu, prin punerea in lucrare a alegeriloru din 48, prin uniune, cu unu cuventu priu implinirea dorintieloru maghiare ce se manifesta adi, noi privimu óresicum periclitata si intregitatea imperiulu nostru; apoi nu numai cá credintiosi nefaciarii ai Maiestatii Sale inaltiatulu nostru Imperatu si ai casei Lui domnitóre, ci si cá unii cari numai in salutea imperiulu ne vedemu asecurata natiunalitatea n'ost'ra suntemu pentru nestirbirea aoelei intregitati. Vi se va paré ridicula asta temere, inse bine vedeti ca lumea cea mai multa e de parerea n'ost'ra. Apoi desbaterile decurendu prin dietele translatane, si svatulu cel'u da Austriei in dilele aceste organulu celu mai insemnatu alu publicitatii englese „Times” cá pentru s'antiania' a drepturiloru maghiare se nu comita sinucidere, sunt menite a mai contribui la ingrijirile n'ost're, pe cari a ni le alungá acum numai Dta si mai remasu. Dle Oltene. Fii bonu dara si nu amaná venirea Dtale cu mana tare si braciu inaltu.

V. Romanu.

UNGARIA. Adres'a dietei din Pest'a. Maiestatea V'ost'ra imp. reg.!

Candu Maiest. V'ost'ra la deschiderea dietei presinte a ti espreau cu solenitate de pre tronulu reg. viu'a dorintia cá se ni succedaa indeplini fericesce oper'a mare a impacatiunii, atunci noi reprezentantii natiunei speramu cu securitate ca in scurtu tempu vomu poté ajunge deslegarea multimitoria, durabile si remanatoria a ponderoseloru greutati subversanti. Noi speramu acést'a, pentru ca Maiest. V'ost'ra si in pré-naltulu cuventu de tronu ati alesu de puntu de manecare sanctiunea pragmatica cá base de dreptu imprumutatu recunoscuta. Erám convinsi ca dupa ce Maiest. V'ost'ra doriti o impacatiune durabile si remanatoria, Vetí restitui numai decatu si inainte de tóte in tóta deplinetatea sa acea base de dreptu, fara de care pe cale constitutionalu e cu nepotintia ori ce impacatiune, acea base de dreptu, carea a recunoscut'o si alesu de puntu de manecare si Maiest. V'ost'ra. Inse — dórere! acesta sperare a n'ost'ra nu s'a implenitu pan' in diu'a de asta-di; sanctiunea pragmatica, d'in care partea, carea asecura drepturile si constitutiunea natiunei s'au suspinsu prin mandatu unilateralu, in fakta este enca si acum suspinsa, constitutiunea n'ost'ra nu s'a restituitu, si intrarea in viétia a continuitatii de dreptu ce am cerutu si intetitu de repetite ori, nu s'a implenitu. Pe care base se edificamu asié dara oper'a impacatiunei, daca unic'a base secura enca si acum e afara diu viétia? Pe care cale se ne silimu catra tient'a pusa, daca unic'a cale, pre care e iertatu se mergemu noi reprezentantii natiunei, calea constitutionalismulu, este inchisa d'inaintea n'ost'ra?

Noi am desfasiuratu, in adresele dela acesta diet'a susternendu cu umilintia Maiest. V'ost'ra, tóte acele motive ponderose, in puterea caror'a am intetitu cu dreptu neamanat'a restituire a constitutiunei n'ost're. Amu spusu ca legile constituite, pena candu nu s'au abrogatu (stersu) pre calea prescria de lege, trebue sustenute nevatemate si executate in fakta. Acést'a este o conditiune de viétia a esistintiei statulu, fara de care nece intregulu nece senguratecii nu potu afla in lege unu radiemu securu. Recunóscerea legiloru si negarea executarii faptice a acelor'a dupa dreptu nu potu sustá lang'olalta.

Cu ingrigire vedemu, ca motivele ce amu adusu si repetitele n'ost're rogari n'au fostu in stare pan'acum a induplecá pe Maiest. V'ost'ra: se implinesca acea dorintia drépta a natiunei, a carei negare e totodata si negarea drepturiloru asecurate prin sanctiunea pragmatica si delaturarea conditiunei esentiale a sanctiunei pragmatice. (Aprobare.)

Gratosulu rescriptu, care Majest. V'ost'ra V'ati induratu a ni lu-tramete cá respunsu la a dou'a adresa a n'ost'ra nu e in stare a linisici ingrigirile n'ost're prin pré n'altel' promisiuni si recunóscerea cuprinsa in acé'la; fiindca noi amu cerutu grabnic'a restabilire faptice a contitutiunii si a perfecteí continuitati de dreptu, si acésta cerere a n'ost'ra nu s'a implenitu prin rescriptulu regescu. In acést'a (rescr.) e legatu de tempu si conditiuni si acé'la ce nu ni se refusa apriatu; a amana inse pre de alta data séu a lega de conditiuni ce au a se impleni mai tardiu sustinerea si esecutarea legiloru dupa dreptu sustatorie, e in contradictiune nu numai cu constitutiunea n'ost'ra, ci preste totu cu principiile fundamentale ale legalitatii si ale constitutionalismulu. (Aprobare.)

Cu omagialu respectu ne rogamu, cá Maiest. V'ost'ra se nu faceti nejosibile oper'a cea mare a unei impacatiuni indestultorie prin amanaarea restabilirii constitutiunii n'ost're si a intrarii in viétia a continuitatii de dreptu. (Aprobare.)

Pana candu suntemu enca afara d'in constitutiune, nu potemu deprinde dreptulu celu constitutionalu alu legelatiunii. (Aprobare.)

Nu mai ataci invoiari potu duce la tiente, cari se facu intre natiune si monarcu pre temeulu constitutiunii. (Placere.)

Forti'a absoluta de o parte, si o natiune lipsita de libertatea sa constitutionalu de alta parte, nu voru ajunge nici odata la o impacatiune multimitoria, durabile si statoria. (Aprobare viaa.)

Dreptulu de a ne intielege in interesulu tronulu si alu patriei cu domnitóriu cá cu ce'alalta parte a legelativei, ni-lu da none reprezentantiloru natiunei, constitutiunea si fara constitutiune deprinderea acestui dreptu alu nostru nu se radiema pe base sicura.

Se dau situatiuni in viétia stateloru, cari nu se potu mantiné indelungatu fara d'a nu deveni periculose. Sunt situatiuni, cari si fara incurtature mai none invenineza si consuma puterea statulu si lu-facu necapace de a contrastá s'guditureloru mai tari, séu de a se sustiné indelungatu dupa atari s'guditure. O atare e acé'la, candu relationile interne ale unu statu indelungu tempu sunt turburate si neordonate, candu puterea materiale a totalitatii si a singuraticiloru e stórsa, candu credintia si incederea se clati.a. Unde se si afle tronulu si statulu unu radiemu sicuru, candu poporale sale proprie nu i potu servi de radiemu?! (Placere.)

O atare stare din totu tempulu e periculosa, dar' mai alesu e periculosa in dilele n'ost're, candu cestiuni mari nedescurcate, interese desteptate amenintia poporale Europei d'in tóte partile cu incurtature fara de capetu. Relationile n'ost're interne, ba relationile intregéi monarcie a Maiest. V'ost're enca nu sunt in o stare atatu de solida si ordinata, in catu se potemu privi plini de sicuranta si linisciti catra acele eventualitati, cari le poté aduce asupra-oe incurtaturele d'in afara séu intemplarea.

Multu e, fóte multu ceea ce trebue se se faca repede si fara intardiare, si la a careia amanaarea mai multa poté nu e tempu. (Asié e!)

Nu lasati Maiest. V'ost'ra cá evinemintele, cari potu se se desvolte la noi, se ne afle in o atare stare. Intindet-ne medilóce si ocaziune spre a duce in indeplinire impacatiunea cea liniscitoria, si a ne ordina propriile n'ost're relationi interne intr'unu modu care se apere de perire puterea materiale cea acum stórsa si prosperitatea totalitatii si a singuraticiloru, ba se o inainteze si desvolte pana la posibilitate, si prin drept'a, cuviintós'a si liniscitoria indestulire a cetatieniloru totoruru natiunalitatiloru si confesiuniloru in patri'a n'ost'ra, se reintaresca tiér'a, ca se póta fi radiemu neclatitu alu tronulu si alu statulu. (Placere.)

Spre ajungerea acestei tiente — dupa cum ne amu respicatu si in adresele n'ost're de pan' acum, inainte de tóte e neaparatu de lipsa, cá constitutiunea n'ost'ra se se restabiléscu numai decatu perfectu si continuitatea de dreptu se intre faptice in viétia. Candu ceremu asé dara si intetimu acést'a, o facemu in interesulu patriei n'ost're proprie alu Maiest. V'ost're, alu casei

domnitórie si alu monarcieí intregé. Dreptatea dorintiei n'ost're se baseza pre legi si pre acelu tratatu fundamentale care formeza si basea relationiloru imprumutate de dreptu cari austau intre noi si cas'a domnitórie a Maiest. V'ost're. Se baseza pre principiulu generale alu constitutionalismulu, se baseza in consideratiunea pusetiunii politice actuali si a evineminteloru cari potu se se nasca usioru.

De presinte nu potemu lua la desbateré acé'a parte a pré-naltulu rescriptu regescu, carea face observatiuni asupr'a relationiloru ce deriva d'in interesele comune, si asupr'a proiectulu subcomitetulu de 15. In 1 maiu a. o. amu alesu in acésta afacere o comisiune costatoria d'in 67 de membri; acést'a comisiune denumi d'in sinulu seu subcomitetulu pomenitu, alu carui operatu inainte de tóte se va desbate prin comisiunea de 67, a carei opiniune se va propune apoi casei. In urm'a acestor'a numai atunci ne vomu poté espune parerile n'ost're asupr'a observatiuniloru amintite d'in rescriptulu reg. pré-naltu, candu vomu fi in pusetiune a ne poté consultá si decide in dieta asupr'a intregulu proiectu. (aprobare.)

De repetite ori amu asternutu rogare la Maiest. V'ost'ra pentru concetatiunii nostri esilati séu osanditi d'in motive politice, si dorere acésta rogare inca a remasu neimplenita. Renoimu acésta rogaminte si rogamu cu omagialu respectu pe Maiest. V'ost'ra a redá pre acesti concetatiuni patriei si familiei loru. Efectulu multimitoriu alu complanarii nu se poté spera decatu prin reconcili si acést'a se face cu atatu mai usiora si probabile, cu catu remane mai pucina dorere si amaretione in pieptulu cetatienulu de statu.

Acéstea sult acele ce ne tienuramu de torintia a le responde cu incedere sinoera la gratosulu rescriptu indreptatu mai de curendu catra noi. Ne alipimu in asta privintia de tóte cate amu cerutu in adresele n'ost're de pan'acum cu privire la restituirea constitutiunii n'ost're si a punerei in viétia a continuitatii perfecte de dreptu. Numai implinirea acestoru cereri poté lenisti natiunea; numai acé'la ne pune in stare a ni implini présant'a n'ost'ra chiamare pe terenulu legelatiunii; numai acé'la ni poté intinde sperantia de unu resultatu binefacatoriu alu impacatiunii. Chiaru pentru acé'la, noi nu potemu abdice nici intr' unu casu de la aceste pretensiuni drepte ale n'ost're, pentruca ne opresce de o potriua pusetiunea n'ost'ra de representi, legea, constitutionalismulu, interesulu patriei si alu tronulu, precum si consciintia n'ost'ra.

Nu refusa Maiestate dorintia natiunii; nu legá restituirea constitutiunii de conditiuni, asupr'a caror'a fara restituirea constitutiunii, si asié nu am fi indreptatiti a decide pe terenulu legelativu! (Aprobare.) Indura-Te pré gratiosu a luá in consideratiune, ca in santiunea pragmatica sustinerea drepturiloru natiionali si constitutionalu este reciproca cu fundarea ereditatii de tronu si nu e legata de nici o alta conditiune! (Aprobare viaa.)

Nu amana implinirea dorintieloru n'ost're, carea o pretinde nu numai dreptatea si legea, ci totodata o sollicitedia interesulu tronulu si alu patriei, precum si vocea admonitoria a tempuriloru critice!

Amu salutatu cu bucuria pré-nalt'a decisiunea M. V. ca Voiti adeca in totu imperiulu a guverná in modu constitutionalu; cu bucuria vedemu si in gratosulu rescriptu mai de curendu indreptatu catra noi, ca voiti a introduce ministeriulu respunsabile — un'a d'ntre cele mai principali conditiuni — si in cele lalte provincie ale imperiulu. Suntemu convinsi, ca numai acést'a cale poté fi acé'la, prin care M. V. veti poté consolida asecurarea tronulu si puterea statulu; fiinduca numai asié se poté ajunge acé'la cá tóte tierele singuratece, candu apera cu sacrificare statulu in contr'a periceloru esterne, se-si apere drepturile proprie si constitutiunea, si ca libertatea unei tiere se servesca de radiemu si libertatii celor'alalte. (Aprobare.)

Nu se poté, ca M. V. nesuindu spre ajungerea acestui scopu maretiu, se derege restituirea constitutiunii maghiare, carea este asecurata prin tractate solemne de seculi sustatorie; nu se poté, ca M. V. se nu ié pré gratiosu in consideratiune acelu principiu fundamentalu alu dreptulu publicu, in puterea caruia cea d'antaia detorintia a potestatii este a pastra nestirbate si a esecuta legile cari sustau dupa dreptu pana ce ele nu voru fi abrogate pe calea ordinaria a legelatiunii; nu se poté, ca M. V. prin ignorarea acestui principiu, se clatine credintia si in-

crederea ce au popórela M. V. cu privire la viitorul sigur al libertatii lor constitutiionale!

Restitue M. V. mai nainte de tóte libertatea constitutiionale a natiunii maghiare, ca acea asigurata in drepturile sale, se se póta intari in contielegere, se 'si póta mari poterea materiale, si ea se póta fi unu radiemu securu si tronului M. V. in tóte priclele!

Cari remanemu etc. (Concord.)

Pe st'a 23 Dec. Ministrulu Beust si c. Mailath sosindu aici avura intelnire si conferire la br. Sennyey, cu Apponyi, Cziráky si Széchen. Ambi ministri fucura visita lui Deák

— In siedinti'a casei de diosu din 18 Dec. se casa si alegerea dd. Fridericu Wagner si Iosefu Gull, deputatii Sighisioerei. —

AUSTRIA INFER. Vien'a, in 18. Dec. Anulu, care a deschisu o era noua in vieti'a statelor si a popórelor, si care fú atatu de fatalu pentru imperiulu nostru, mai are numai pucine dile de vietia. Inse aceste dile sunt de asia maro insemnatate in desvoltarea evenimentelor esterne si interne — incatu unu momentu ne infioramu de despartirea ce ne vomu luá dela acestu anu memorabilu. Intrebatiunea Meccicului, a careia desfasurare este atatu de misterioasa in catu devine apasatoria, — caus'a Romei vechie, a careia aplanare va duce la mormomentu poterea lumésca teocratica, care a sguduitu de seculi lumea lui Lafetu — acestea sunt eveneminte, a caror'a implinire era pona acum'a numai unu visu. Nu voiu se amintescu incurcatur'a orientala, care Ddiu scie cum se va descurca.

Ce ne atinge inse pre noi mai multu este reorganizarea imperiului nostru. Impacarea cu Ungari'a care forméza centrulu cestiunei constitutiionale din laintru, va trebui se se decida intr'unu feliu. Simtómele ce se arata in cercurile regimului nu sunt de locu satisfactorie, cu atatu mai pucinu celea ce se ivescu in camer'a Ungariei. In pucinele dile ce le va mai numera 1866, regimele trebuie se se exprime cu dá séu bá. —

Acestu regime se pare ca a asteptatu prea multu dela moderatiunea lui Deák. A dá unguriloru deodata totu, lasanduse pre omenia lor apoi la ce voru a dá ei, — aceasta erá prea multu a se presupune ca regimele va fi in stare a-o face. Cu ce facia si cu ce garantii ar' pasi in casulu acel'a regimele innaintea celor'late tieri si popóre? Intielegemu pre „Wiener Abendpost“, candu face dependinta impacarea dela darea acestorú garantii. Pana candu nu se voru primi conditionile puse in rescriptulu din 17 Nov. nu se póte denumi ministeriu, éca in scurtu mesagiulu articolului foiei oficiale. Cumca acestu articulu si declararile cont. Zichy, au facutu sange reu la domnii din Pest'a este unu lucru naturalu, ca-ci naturelulu acelorú dni se pare ca contine fórté multu sange de acesta.

Se dice acum, ca déca nu va merge altu-feliu, se va luá mediulu, ce l'ar fi designatu Deák in adresa, adica impacarea pre cale diplomatica luandu de base sanctiunea pragmatica. Nu sciu cu oatu va esi mai bine acésta incercare — dar' trebue se dorimu si se speramu cá catu de curandu se vina odata si imperatia pazei dar' a pazei duratórie, care este: multumirea cuviintiósá a toturorú popórelorú si tierilorú si nu numai a maghiarilorú si germanilorú. —

— Una ordinatiune imp. din 9 Dec. despre mesura pensiunilorú si demisionarilorú oficialilor de statu si a servitorilorú pentru totu imperiulu decide definitivu, cumca oficialii cu servitiu dela 10—15 ani se voru pensioná cu $\frac{1}{3}$ parte din salariu, dela 15—20 ani cu $\frac{3}{8}$, dela 20—25 cu $\frac{4}{8}$, dela 25—30 cu $\frac{5}{8}$, dela 30—35 cu $\frac{6}{8}$ si dela 35—40 cu $\frac{7}{8}$, ér' dupa servitiu de 40 ani se va mesurá pensiunea cu intregulu salariu avutu in activitate. Functiunarii cu servitiu mai pucinu de 10 ani se voru escosificá cu salariulu avutu pe 1 anu séu celu multu pe $\frac{1}{2}$ anu. Cei ce se bucura de o favóre esceptionala remanu cu ea. Aceste determinatiuni nu se aplica pentru cei pensionati inainte de acést'a si au valóre pana la emiterea unei legi generale de pensune.

— Reintorcunduse la Vien'a min. Beust fú primitu la imperatulu in audientia mai indelungata.

— „W. Ztg.“ publica legea despre desfiintarea tiermurirea camateriei si a pedepsei respective, cu valóre in provinciile dincolo de Lait'a. C. Andrassy e chiamatu la Vien'a. Adres'a maghiarilorú se va primi in 5 Ian., ér' deputatiunea pentru felicitarea de diu'a nascerii a M. S. Imperatesei, alésa de oatra dieta pestana in 6 Ian.

— Sesiunea dietelorú dincolo de Lait'a se finesce la 31 Dec. si se voru escrie noue alegeri. —

Cronica esterna.

ROMANIA. Bucuresoi 7 Dec. Dupa finirea verificariilor de deputati astadi a procesu adunarea la constituirea biroului. E de insemnatu, ca pentru alegerea presiedintelui a trebuitu se se faca a dou'a óra votare, in care se alese D. Lascaru Catargiu din 126 de votanti numai cu 65 voturi. Prin urmare maioritatea in camera s'ar vedé a fi in drépt'a si pentru guvernul, se póte inse, cá se mai creasca séu decrésca, dupa cum va cresce séu decresce in cestiuni centrulu si stang'a. Intocma s'a procedatu si la alegerea vice-presiedintilorú, fara cá se fi potutu reesi maioritatea absoluta pentru careva. Asia se amana si acésta alegere pe 8 Dec., in candu reesi D. Gregoriu Balsiu cu 64, N. Paclénu cu 57 Costaforu cu 52 si Fetu cu 47 voturi, cari toti 4 fura si proclamati de vice-presiedinti. Secretari se alesera: DD. Lahovari, Gr. Cantacusino, C. Grigorescu, N. Fleva, C. Fussea, Eugeniu Ghica si N. Moscu. In 9 se va continuá constituirea camerei. La alegerea v.-presiedintilorú, care inca este politica cá si ceea a presiedintilorú maioritatea a fostu a centrului unitu cu centrulu stangu, ér' drépt'a in acésta operatiune politica a fostu invinsa. „Romanulu“ ne mai aduce scirea, cumca Mari'a S'a Domnitorulu a datu in 6 Dec. unu prandiu oficialu la membrii municipalitatii si sub decursulu prandiulu si a aratatu interesulu si dorinti'a de a vedé inaintandu lucrarile de imbunatatire cu activitate.

Eri s'a subsemnatu la ministeriulu de esterne conventiunea relativa la navigatiunea Prutului. Cu acésta ocaziune, M. S. Domnitorulu a datu unu prandiu diplomaticu, la care au asistatu domnii consuli generali ai Austriei si Rusiei precum si D. ministru de esterne.

Astadi, Marti, M. S. Domnitorulu, a primitu in audientia de congediu pe D. baronu de Offenberg, agentu si consulu generalu alu Mai. Sale imperatulu Rusiei.

La una óra. Alteti'a S'a, insocita de unulu din adjutantii sei a mersu la gradin'a tragerii in tienta, unde trebuea se se incerce pusc'a americana, sistemulu Ramington. Acésta incercare a fostu din cele mai satisfactoré. Gratia mecanismului atatu de simplu pe oatu si ingeniosu, care distinge nouele arme, s'a pututu trage cu carabin'a de cavalerie cate noue-sprodiece lovituri pe minuta si siese pre-diece cu pusca de infanterie.

Dupa acésta visita, care s'a prelungitu mai multu de una óra, Mari'a S'a s'a dusu se faca una preambulare la sioseá, dupa care s'a reinturnatu la palatu. (Monit.)

— „Loptatoriulu“, diurnalulu ostasielorú din Romani'a anuncia, ca colonelu Iarca cunoscutu din espeditionea francesa in Afric'a si Meccicu, unde a fostu decoratu cu legiunea de onóre, a primitu acum medali'a campaniei Meccicului. — „Lupt.“ descrie si pusc'a „Winchester“ tramisa din Americ'a in Europ'a, care cu perfectiunea s'a intrece totu, ce s'a produsu pana acuma in art'a acésta.

— Pretiulu cerealelorú in portulu Brailei erá in 6 Dec.: graulu ceacaru, de man'a intai cu 300—310 lei chil'a; granu carnau cu 230—270; secar'a 135—145; porumbulu 180—190; ordiulu 120—130.

— In siedinti'a din 21 Dec. se alese si o comisiune pentru adresa la cuventulu de tronu, din care C. A. Rosetti se retrase a luá parte. Din centru nu se afla nimeni in acésta comisiune. Cá cestori fara alesi din centru: colonelu Sturza, D. Prunculu, Iacobu Fetulu si Ciuca. Se propusera si proiecte din partea regimului vr'o 11, care le vomu impartasi in Nr. viitoriu. —

— Cestiul orientala ce a auncá diorile de a resariundu pr' titulu actiunii. Am mai atinsu cumca Serii pretinse dela Pórta, cá se si reza garnóne de pre parlamentulu serbu. Paus'a act'a intrentu incatava si diploma si Pd'a e aratá aplecata a face si acést' noesiu, ase garnisón'a din Belgradu nu va neci tu retiu a o retrage, ci vediendu numeru pensiunilorú Serbiei incepú ér' a contrá'peatra Serbi'a, care sta cerbicosá pre l'ga peniunea s'a.

Mai multu decatu te oel martasite despre stadiulu causei orientali unnesce scirea venita prin telegram d Petruburgu, cumca in Egiptu se asteptu oscenglese, unde se si inchiaia invoie'ta pentru pientarea lort pre o luna, ér' in Alecsandria ai sositu 4000 („Pester Lloyd“ dice, 10.000) asi frances cari remanu ér' in Egiptu, cu „Z“, ca poterile apusene incepu de tempuriu a luá pusetiune in orientu, si curica in caus'a acést'a sunt strinsu aliata.

Ispani'a primí dela Parisu 90 mil. franci imprumutu dela cas'a Fould.

In Parisu s'a publicatu tractatulu de omerciu cu Austri'a. — Princes'a Clotilda a nascutu unu fetiuru. — Despre imp. Macsimilianu se póta frica, nu cumva se fia incungiratu si prinsu de Juaristi, or' smintitu cá soci'a sa, se astepta repórte mai secure.

Pe patriarcululu Constantinopolei l'a depusu tuculu, póte ca s'a aflu in conspiratiuni grecesi. Lucrulu e de mare importantia, pentruca grecii se voru inversiuna si voru impinge prumperea causei orientaliu catu decurendu.

† Scire trista!

Tocma la inchiaiare ne intristara urmatóriele:

Carolin'a Buteanu nasc. Orbonasiu in numele ei a sócrei Mari'a Buteanu a banei Veronic'a Serbanu nasc. Costa a mamei Elen'a Orbonasiu nasc. Raduly, a fratiloru Mihailu asesoru la sedri'a comitatensa in Reginulu sasescu, si Carolu cancelistu la tabl'a reg. a sororiloru Amali'a, Polixen'a si Aureli'a a cumnatei Carolin'a Orbonasiu nasc. Marinovicu si a nevinoatiloru orfaní Emilianu si Alecsandru, face prin acésta cunoscentu, cumca intimu amatulu ei sociu respective tata, cumnatu si nepotu

Basliu Ladislau Buteanu

de Siomcuta mare consiliariu la reg. gubernu transilv. dupa unu morbu greu de plamani astadi in 23/11 Dec. 1866 la 10 óre diminetia, impartasitu fiindu cu ss. taine a adormitu in Domnulu in alu 41 anu alu etatei sale, ér' a casatoriei pré fericite alu 11. —

Cu ochii scaldati in lacrimi si cu inim'a sfasiata de durere cauta se ne supunemu si acestei dispusetiuni a providintiei domnedieesci. — Ne a iubitu si a fostu iubitu si stimatu cu tóta ardórea, a fostu singura nóstra fericire, dar' durere ca a debuitu se solvésca naturei pré de timpuriu tributulu.

Remasitiile pamentesci se voru inmormentá in cemitieriulu publicu de aici, Marti in 25/13 Dec. a. c. la 3 óre dupa amédu dupa ritulu b. gr. cat dela locuintia din strad'a de midilocu Nr. 536. Clusiu 23/11 Dec. 1866.

Demetriu Ionescu, secretariu la cancelari'a de curte a Ungariei, ablegatu dietale, in numele seu si a minorenilorú sei fii Georgin'a, Petru, Laur'a, Paul si Mari'a, — inscintieza cu inima durerósa mórtea iubitei sale sócie, respective a dulcei lorú mame.

Luis'a

reposita in 15 Dec. n. la 7 óre sér'a, in alu 40 anu alu vietiei si alu fericitei casatorii.

Inmormentarea dupa ritulu gr. or. va fi Marti la 18 Dec. n. 12 $\frac{1}{2}$ óre la médiadi, dela beseric'a parochiei Alser. Fiai tierin'a usióra! Vien'a 17 Dec. 1866.

Cursurile la bursa in 24 Dec. 1866 sta asi:

Galbini imperatesci	—	—	6 fl. 24 cr. v.
Augsburg	—	—	130 „ 50 „

Invitare la prenumera
tione pe an. 1867. Pretiulu acestui diurne pe anu e 10 fl.; pe $\frac{1}{2}$ anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. aici in locu 4 fl. 50 cr. si cu portatulu pe casa 5 fl. —